

Tilsynserklæring for Hørsholm Lille Skole, marts 2016

Bente Asmund Hansen, certificeret tilsynsførende, lærer.

Hørsholm Lille Skole, skolekode: 223007

Tilsynsbesøg på Hørsholm Lille Skole tirsdag d. 26. januar og fredag d. 4. marts og torsdag d. 10. marts 2016. Besøg i bh.kl., 2.kl., 3.kl., 4.kl., 5.kl., 6.kl., 7.kl., 8.kl., 9.kl. hhv. i fagene projekt(musical), dansk, engelsk, matematik, klassens time, fællessamling.

Baggrund

I skoleåret 2015/2016 er tilsynet udført jævnfør tilsynsplanen for det indeværende skoleår, som er at se på skolens hjemmeside, Hørsholm Lille Skoles vedtægter og friskolelovens bestemmelser. Tilsynet har indeholdt besøg på skolen, iagttagelse af undervisning og aktivitet i pauser, samtaler med elever, lærere, skoleleder og bestyrelse samt undersøgelse af undervisningsplaner, beskrivelser, materialer, evalueringer, testresultater, standpunktskarakterer og karakterer fra seneste FSA.

Endvidere har jeg fulgt med i skolens dagligliv via fredagssedlen, som udkommer hver fredag og indeholder ugeaktuel information om skolens planlagte aktiviteter.

Som det anføres i friskoleloven, skal der "føres tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk". Desuden skal tilsynet vurdere, om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Endelig skal tilsynet se på, "om skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene."

Dette er det formelle krav til tilsynet.

Derudover er det forældrekredsens ønske, at tilsynet ser på, om de aktiviteter, som skolen tilbyder og tilrettelægger for at få skolens formål opfyldt, faktisk realiseres.

I dette skoleår har jeg jf. tilsynsplanen haft fokus på elevernes trivsel og set efter tegn på "ordentlighed", som er en af grundværdierne beskrevet i skolens mål og værdigrundlag.

Pædagogisk og værdimæssigt grundlag

På Hørsholms Lille Skoles hjemmeside er værdierne beskrevet:

Ordentlighed

- Vi bevarer en respektfuld tone i alle relationer mellem elever, medarbejdere og forældre
- Vi udviser ordentlighed og tillid i relationer
- Vi tager ansvar for fællesskabet og hinanden
- Vi holder hvad vi lover
- Der er overensstemmelse mellem det vi siger og det vi gør
- Vi er troværdige i vores samtaler og aftaler

I opfølgningen på spørgeskemaundersøgelsen fra 2015, som blandt andet handlede om elevernes trivsel, konkluderes, at børnenes trivsel har højeste prioritet for både skole og forældre. Her fremgår det, at relationsarbejdet i skolehverdagen er et vigtigt redskab, at samarbejdet personalet imellem og samarbejdet

med forældrene skal udvikles, at man vil indføre trivselsdage, efteruddanne personale og have fokus på tilsynet i pauserne. Her udtrykkes et behov for *”dialog med forældrene om balancen mellem børnenes behov for at udvikle sig gennem egen leg på den ene side og behovet for støtte fra den voksne på den anden side”*.

En ekspertgruppe (se link nederst) har haft til opgave at give anbefalinger til undervisningsministeriet vedrørende indholdet i den nationale trivselsmåling (digitalt spørgeskema), som foretages i alle landets folkeskoler. De har angivet en definition på begrebet trivsel (fra *”Endelige anbefalinger fra ekspertgruppen om elevers trivsel i folkeskolen i relation til nationale trivselsmålinger, juni 2014”*):

”Den første dimension er elevens psykiske og fysiske velbefindende, herunder elevens glæde, tryghed og engagement i skolelivet og dets udfordringer samt oplevelse af anerkendelse, tilhørsforhold og indflydelse på skolen.

Den anden dimension er elevens oplevelse af faglige og personlige kompetencer – herunder særligt

- *self-efficacy – at eleven føler sig kompetent til at sætte mål for sig selv og nå dem,*
- *social kompetence – at eleven føler sig kompetent til at indgå konstruktivt i et socialt samspil,*
- *resiliens – at eleven føler sig kompetent til at mestre og overkomme modgang*
- *og oplevelsen af at kunne deltage og bidrage betydningsfuldt i skolens aktiviteter, som forudsætter både frihedsgrader for og selvdisciplin af eleven.*

Den tredje dimension er elevens oplevelse af støtte og inspiration fra omgivelserne, herunder elevens oplevelse af støtte og accept fra familien, sine klassekammerater og læreren og andre voksne på skolen.

Disse aspekter overlapper ekspertgruppens præcisering af begrebet undervisningsmiljø, som omhandler elevens oplevelse af at være inkluderet i skolens faglige og sociale fællesskaber og dermed fri for mobning og at have tillid til sine klassekammerater og de voksne på skolen. Undervisningsmiljø drejer sig også om klasseledelse, undervisningsdifferentiering og skolens fysiske rammer.

En anden del af undervisningsmiljøet er ro og orden, som handler om, at eleven ikke må føle sig forstyrret af larm og uro. Samtidig er det vigtigt at forstå lyde og dynamik som en vigtig del af den udviklende og udfordrende skole, som holder eleverne stimulerede og fri for kedsomhed og passivitet.”

Denne definition er også en del af baggrunden for tilsynets vurdering af det samlede undervisningstilbud.

I forhold til undervisningen i fagene dansk, matematik og engelsk er Hørsholm Lille Skole i år gået over til at arbejde ud fra de nye Fælles Mål for folkeskolen. I flere af de øvrige fag arbejdes også efter de nye Fælles Mål, og i andre fag har skolen selv udarbejdet mål for fagområderne. Disse kan ses på skolens egen hjemmeside.

Sammenfatning af iagttagelser under besøg

En synlig og kompetent klasseledelse danner rammen om såvel den faglige undervisning som undervisningen i sociale færdigheder.

Ved alle mine iagttagelser fremgår det, at elever og lærere er vant til at samarbejde om at få undervisningen til at fungere. Det bærende element ser ud til at være en gensidig respekt for de forskellige perspektiver voksne og børn har og nogle tydelige fælles mål. Der er rum for at vise personlighed og varme i relationerne, og den gode kommunikation formidler tryghed. Timernes start indeholder for det meste gennemgang af en plan for timen eller indholdet. Det forekommer også at falde helt naturligt, når de voksne bestemmer over børnene. Alt dette understøttes af gode lokaler: rene, lyse og velindrettede til forskellige formål; klasseundervisning, gruppearbejde, læsning, værkstedsarbejde med mere. Forældrene er også med til at understøtte deres børns skolegang, når de, som jeg oplevede, er med til morgensamlingen i salen. Der udtrykkes respekt for elevernes produkter, ved at der altid er velordnede udstillinger af forskellige

typer, som viser både dybde, bredde og kreativitet i arbejdet med fagene på alle klassetrin, og ved at eleverne får tilbagemelding på deres hjemmearbejde.

Under mine besøg arbejdede eleverne fokuseret med de opgaver og oplæg de fik anvist. Opgaver og oplæg gav mening i den sammenhæng, de blev givet i og stimulerede elevernes nysgerrighed og videbegærlighed. Eleverne udviste gode problemløsningsstrategier, rutine, engagement og interesse i arbejdet. Igen i år konstaterede jeg en balance mellem målrettet undervisning med afgrænsede opgaver og mere åbne arbejdsprocesser med plads til at udvikle nye ideer og løsninger. Undervisningsmaterialerne var generelt af god didaktisk og pædagogisk kvalitet hvad angår det faglige indhold og niveau.

I både pauserne og i undervisningen så jeg eksempler på, hvordan man bevidst arbejder med at lære eleverne de sociale færdigheder, som er beskrevet i værdigrundlaget. Under mine besøg, blev konflikter, som naturligt opstår mellem børn, løst på differentieret måde, alt efter alderstrin og konfliktens karakter. For de yngste var det karakteristisk, at den voksne blandede sig, inden uenigheden udviklede sig, og guidede eleverne, så de i stedet fik skabt rum til f.eks. at lære nye lege og til at tage andre med i legen. Melletrinseleverne fik et større råderum til selv at løse konflikterne og til at trøste og opmuntre – den voksne holdt sig i nærheden og var til rådighed om nødvendigt. Et par konflikter udviklede sig blandt de lidt større – her trådte de voksne til med konkret vejledning og samtale med de involverede og med klassen. I alle tilfælde blev konflikter håndteret på en sådan måde, at ingen tabte ansigt, og at de berørte elever kunne fortsætte skoledagen.

Et helt konkret udtryk for trivsel, kom frem i en arbejdsstund i indskolingen. En af de yngste elever kom åbenbart pludselig i tanker om noget vigtigt. Hun løftede blikket fra arbejdet, puffede til sin sidekammerat og sagde: *"Når jeg bliver voksen, så skal jeg gå på Hørsholm Lille Skole i 6 år!"*

Vurdering

I værdigrundlaget kan man læse, at skolens mission er at *"tilbyde en skoledag der styrker børnenes evne til at bidrage til og engagere sig i samarbejde"*. Efter mine besøg på skolen var dette noget af det, der trådte tydeligst frem. I forhold til at vurdere hvordan eleverne trives, må jeg også konstatere, at der er masser af eksempler i mine iagttagelser, som kan være tegn på, at undervisningsmiljøet, som det tager form på HLSK, giver mulighed for rigtig god trivsel blandt eleverne. Det fremgår også, at der er flere tegn på de tre dimensioner af trivsel, og på konklusionerne fra spørgeskemaundersøgelsen 2015.

Når jeg sammenholder mine iagttagelser af elevernes arbejde i fagene, testresultater, sidste års standpunktskarakterer og afgangsprøvekarakterer, er det min vurdering, **at elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er særdeles tilfredsstillende, og at skolen arbejder systematisk og struktureret med opbygning af elevernes grundlæggende kundskaber og færdigheder i fagene. Skolens undervisningskultur og traditioner rummer et bredt udvalg af differentieringsmuligheder, som imødekommer skolens elevers forskellige undervisningsbehov.**

Skolens samlede undervisningstilbud må derfor ud fra en helhedsvurdering siges at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er ligeledes min vurdering, at skolen efter sit formål og i sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Undervisningen foregår på dansk.

Bente Asmund Hansen

link: <http://www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Laering-og-laeringsmiljoe/Trivsel-og-undervisningsmiljoe/Ekspertgruppen-om-elevernes-trivsel>